

Natuurtoets Gorinchem Noord

Definitief

Gemeente Gorinchem

Grontmij Nederland bv
Waddinxveen, 31 augustus 2007

Verantwoording

Titel : Natuurtoets Gorinchem Noord

Subtitel :

Projectnummer : 198446

Referentienummer : 99091298 - Smith/

Revisie :

Datum : 31 augustus 2007

Auteur(s) : ir. K.C. Smith

E-mail adres : karin.smith@grontmij.nl

Gecontroleerd door : ir. C.J. Jaspers

Paraaf gecontroleerd :

Goedgekeurd door : drs. F.B.H. Dercksen

Paraaf goedgekeurd :

Contact : Coenecoop 55
2741 PH Waddinxveen
Postbus 190
2740 AD Waddinxveen
T +31 182 62 55 00
F +31 182 62 55 10
midwest@grontmij.nl
www.grontmij.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	4
1.1	Aanleiding.....	4
2	Wet- en regelgeving voor natuur	5
2.1	Inleiding.....	5
2.2	Natuurbeschermingswet.....	5
2.3	Flora- en faunawet.....	5
2.4	Provinciaal beleid	6
3	Inventarisatie natuurgebieden.....	7
3.1	Inleiding.....	7
3.2	Natuurbeschermingswet.....	7
3.3	PEHS gebieden.....	7
3.4	Conclusie	8
4	Inventarisatie flora en fauna	9
4.1	Inleiding.....	9
4.2	Flora.....	9
4.3	Fauna.....	10
4.3.1	Zoogdieren.....	10
4.3.2	Vogels.....	10
4.3.3	Reptielen, amfibieën en vissen	10
4.3.4	Ongewervelden	11
4.4	Conclusie	11
5	Effecten.....	12
5.1	Inleiding.....	12
5.2	Vernietiging.....	12
5.3	Verstoring.....	12
5.4	Versnippering	13
5.5	Verdroging en verontreiniging.....	13
6	Ontheffing, mitigatie en compensatie.....	14
6.1	Inleiding.....	14
6.2	Natuurbeschermingswet.....	14
6.3	Flora- en faunawetgeving	14
6.3.1	Zoogdieren.....	14
6.3.2	Vogels.....	14
6.3.3	Reptielen, amfibieën en vissen	14
6.4	Nota Ruimte/ Provinciaal beleid.....	15
6.5	Conclusie	15
7	Informatiebronnen	16

Bijlage 1: Resultaten Natuurloket

Bijlage 2:

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Gorinchem wil het bedrijventerrein Groote Haar realiseren ten noorden van haar gemeente (figuur 1). Rondom het bedrijventerrein worden echter meerdere ruimtelijke plannen ontwikkeld die ook niet binnen het vigerende bestemmingsplan passen (figuur 2). Een bestemmingsplanwijziging is noodzakelijk.

In het kader van een bestemmingsplanwijziging is het noodzakelijk een natuurtoets uit te voeren. In 2004 heeft reeds een natuurtoets plaatsgevonden voor het bedrijventerrein. Omdat deze natuurtoets verouderd is en het plangebied vergroot is, is het noodzakelijk de oude natuurtoets te actualiseren en uit te breiden.

Het doel van de voorliggende natuurtoets is het vaststellen of procedures vanuit de natuurwet- en regelgeving doorlopen moeten worden

Figuur 1: locatie bedrijventerrein plangebied

Figuur 2: ontwikkelingsgebieden

1.2 Werkwijze

Voor het uitvoeren van deze natuurtoets zijn de volgende stappen doorlopen:

- het uitvoeren van een bureaustudie door gebruik te maken van diverse naslagwerken en direct beschikbare gegevens van het Natuurloket, stichting RAVON, de “Natuur- en Vogelwacht Albasserwaard” en de provincie Zuid-Holland;
- het brengen van een veldbezoek om op basis van expert judgement de habitatgeschiktheid en de potentie van het plangebied te bepalen;
- het uitvoeren van veldinventarisaties naar flora, vissen en amfibieën, weidevogels en vleermuizen.
- analyseren van de effecten van de voorgenomen werkzaamheden op de aanwezige beschermde natuurgebieden en soortgroepen;
- vaststellen of verdere procedures in het kader van de natuurwetgeving doorlopen moeten worden.

2 Wet- en regelgeving voor natuur

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de wet- en regelgeving voor natuur die van toepassing is op de geplande werkzaamheden nader toegelicht. Het betreft de:

- Natuurbeschermingswet;
- Flora- en faunawet;
- Provinciaal beleid.

2.2 Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet 1998 is per 1 oktober 2005 in werking getreden en vervangt de Natuurbeschermingswet van 1968. De huidige Natuurbeschermingswet regelt de bescherming van aangewezen beschermde natuurmonumenten (eigendom van particulieren en natuurorganisaties). In de Natuurbeschermingswet 1998 is ook de bescherming van de Speciale Beschermingszones op grond van de Habitat- en Vogelrichtlijn geregeld. De natuurlijke kwaliteiten van een aantal robuuste systemen in Nederland worden momenteel door de EU-lidstaten vastgelegd in een Europees ecologisch netwerk (Natura2000). Gebieden die zijn aangewezen als Speciale Beschermingszone vallen hieronder. Bij de bescherming van Natura2000-gebieden staan de instandhoudingsdoelstellingen van de Habitat- en Vogelrichtlijn centraal.

2.3 Flora- en faunawet

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht, die onder andere de Vogelwet, Jachtwet en soortbescherming uit de Natuurbeschermingswet vervangt. De wetgeving is gericht op de bescherming van individuele plant- en diersoorten op nationaal niveau. Vanaf 23 februari 2005 is de wet gewijzigd en zijn de beschermde soorten in drie categorieën verdeeld voor wat betreft de ontheffingsplicht:

Algemeen beschermde soorten (tabel 1 soorten):

Voor werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling, bestendig gebruik of bestendig beheer geldt een vrijstelling. Een ontheffing is niet noodzakelijk.

Overige soorten (tabel 2 soorten):

Voor werkzaamheden in het kader van bestendig gebruik, bestendig beheer of ruimtelijke inrichting en ontwikkeling is vrijstelling mogelijk, mits de werkzaamheden volgens een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode worden uitgevoerd. Indien niet volgens een gedragscode wordt gewerkt, is een ontheffing nodig. De ontheffingsaanvraag wordt beoordeeld volgens de lichte toets: de werkzaamheden tasten de duurzame instandhouding van de soort niet aan.

Soorten bijlage IV Habitatrichtlijn en bijlage 1 AMvB (tabel 3 soorten):

Voor werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling moet altijd een ontheffing aangevraagd worden. De ontheffingsaanvraag wordt beoordeeld volgens de zware toets: de werkzaamheden tasten de duurzame instandhouding van de soort niet aan, er is geen alternatief en er is sprake van een bij de wet genoemd belang. Voor werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud is vrijstelling mogelijk, mits gewerkt wordt volgens een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode.

Voor vogels en werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud is vrijstelling mogelijk, mits gewerkt wordt volgens een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Zonder een gedragscode wordt de ontheffing voor opzettelijke verstoring van vogels beoordeeld volgens de lichte toets.

Een ontheffing voor het doden, verwonden, vangen en met het oog hierop opsporen, voor het vernielen en beschadigen van nesten, holen en andere vaste rust- en verblijfplaatsen en voor het rapen, vernielen en beschadigen van eieren valt onder de zware toets.

Daarnaast geldt voor alle in het wild levende dieren en planten en hun leefomgeving de zogenoemde 'zorgplicht' (artikel 2 van de Flora- en faunawet). De zorgplicht houdt in dat iedereen die weet of vermoedt dat zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen veroorzaakt voor flora- of faunasoorten, verplicht is dergelijk handelen zoveel mogelijk achterwege te laten dan wel die gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken.

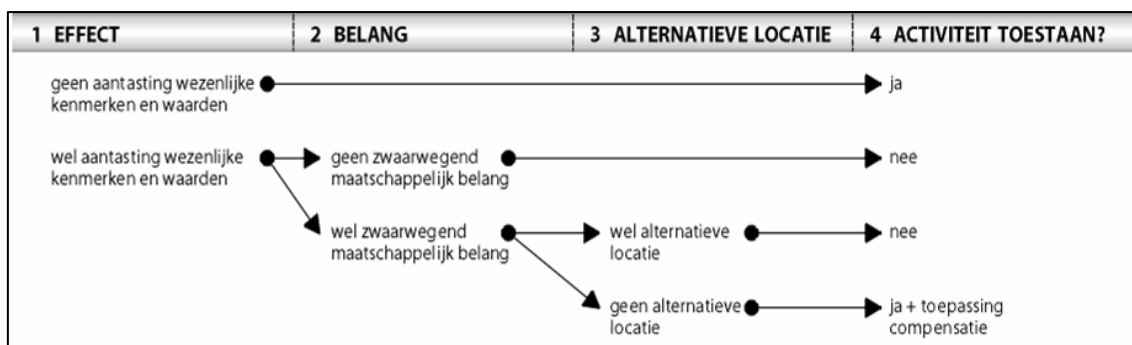
2.4 Provinciaal beleid

Het Structuurschema Groene Ruimte is vervangen door de Nota Ruimte. Deze Nota bepaalt het beleidskader voor de duurzame ontwikkeling en een verantwoord toekomstig grondgebruik in het landelijke gebied in onder andere de vorm van de Ecologische hoofdstructuur (EHS), de Randstad groenstructuur en het Groene Hart. De EHS is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuurgebieden en wordt gevormd door kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones.

De EHS is op provinciaal niveau uitgewerkt tot de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS) met kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones. Deze verbindingzones staan beschreven in het rapport Ecologische verbindingzones in Zuid-Holland (vastgesteld in 1997). Aantasting van PEHS gebieden is compensatieplichtig.

Voor de provincie Zuid-Holland geldt tevens dat aantasting van leefgebieden of groeiplaatsen van Rode lijstsoorten gecompenseerd moet worden.

Het afwegingskader waaruit kan volgen dat compensatie nodig is gaat volgens het 'nee, tenzij principe' (figuur 3).

Figuur 3: het "Nee, tenzij"-principe van het compensatiebeginsel

3 Inventarisatie natuurgebieden

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk is de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde natuurgebieden beschreven. Het betreffen gebieden die beschermd zijn in het kader van de Natuurbeschermingswet en in het kader van het provinciaal beleid.

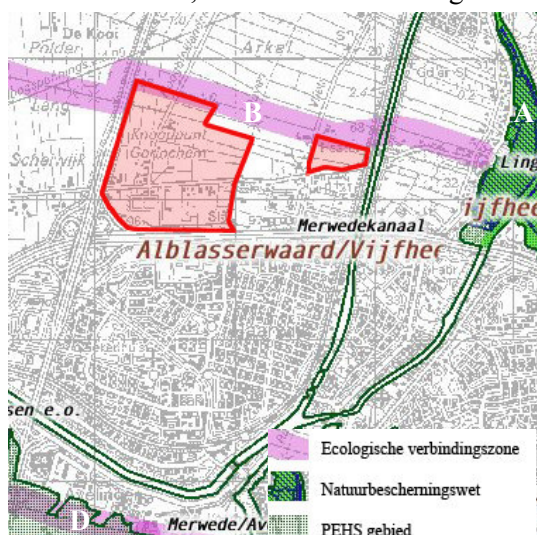
et voorkomen van beschermde soorten in het kader van de Flora- en faunawetgeving of in het kader van het provinciaal beleid komt in het volgende hoofdstuk aan de orde.

3.2 Natuurbeschermingswet

Nabij het plangebied liggen twee natuurbeschermingswetgebieden.

Ongeveer 1,5 kilometer ten oosten van het plangebied ligt het natuurbeschermingswetgebied Oeverlanden Linge (figuur 4: A). Dit beschermd natuurmonument bestaat uit uiterwaarden langs de Linge en poelen langs de Diefdijk, met wateren, moerassen, graslanden en (wilgen)bossen.

Op ongeveer 1,5 kilometer ten westen van het plangebied ligt het beschermde natuurmonument Niemandshoek, bestaande uit bos en grasland.

Figuur 4: plangebied t.o.v. NB en PEHS gebieden

Figuur 5: ligging ecologische verbinding in streekplan

3.3 PEHS gebieden

Op circa 2,5 kilometer ten zuiden van het plangebied liggen meerdere PEHS-gebieden, die langs de Boven Merwede liggen.

Het plangebied grenst aan de noordzijde aan de ecologische verbindingzone Avelingen-Linge (figuur 4: B). Deze te realiseren verbindingzone moet bestaan uit een aaneengesloten moeras/bosverbinding. De verbindingzone moet geschikt zijn voor de kritische diersoorten aardmuis, dwergspitsmuis, rosse woelmuis, heikikker, waterspitsmuis, rugstreeppad, steenrode heidelibel, oranjepip, plasrombout, houtpantserjuffer bruine glazenmaker, moerassprinkhaan en bramen-sprinkhaan. De ligging van de ecologische verbindingzone, zoals weergegeven in figuur 4, is echter indicatief. De nadere ligging van de verbindingzone heeft de provincie Zuid-Holland in de streekplankaart vastgelegd (figuur 5). Hieruit blijkt dat het plangebied inderdaad aan een ecologische verbindingzone grenst.

Ten zuiden van het plangebied ligt de te realiseren verbindingzone Merwede Uiterwaarden (figuur 4: D). Deze verbindingzone moet bestaan uit een aaneengesloten moeras/ graslandverbinding die geschikt is voor kritische diersoorten. Doelsoorten zijn de waterspitsmuis, aardmuis, rosse woelmuis, dwergmuis, hermelijn, ree, kamsalamander, heikikker, oranjetip, bruine glazenmaker, plasrombout, watersnuffel, bramensprinkhaan en zeggedoortje.

Ten westen van het plangebied ligt op circa 2,5 kilometer nog een ecologische verbindingzone. Het betreft de Smoutjesvliet (Schoonhoven-Gorinchem).

3.4 Conclusie

- Het plangebied ligt op minimaal 1,5 kilometer afstand van een beschermd natuurmonument;
- Het plangebied ligt op minimaal 2,5 kilometer afstand van een PEHS- gebied. De noordgrens van het plangebied grenst aan een ecologische verbindingzone.

4 Inventarisatie flora en fauna

4.1 Inleiding

De inventarisatie van beschermde flora en fauna voor deze natuurtoets heeft bestaan uit een bureaustudie, een veldbezoek en gerichte veldinventarisaties naar flora, vissen, amfibieën, weidevogels en vleermuizen.

Via het Natuurloket zijn de internetrapportages geraadpleegd van beschikbare flora- en faunagegevens van de kilometerhokken 125/428, 125/429, 126/428 en 126/429, waarbinnen het plangebied ligt (bijlage 1). De internetrapportages geven echter geen uitsluitsel over specifieke soorten, maar geven per soortgroep aan in hoeverre inventarisatiegegevens beschikbaar zijn en hoeveel soorten er zijn waargenomen. Uit de internetrapportages (bijlage 1) blijkt dat er in ieder geval waarnemingen geregistreerd zijn van beschermde vaatplanten, zoogdieren, broedvogels, watervogels en amfibieën. Gegevens over de soortgroepen mossen, korstmossen, paddestoelen, reptielen, vissen en overige ongewervelden zijn bij het Natuurloket niet beschikbaar.

Voor extra informatie is contact gezocht met de “Natuur- en Vogelwacht Albasserwaard” en de provincie Zuid-Holland. Tevens is gebruik gemaakt van informatie dat door stichting RAVON beschikbaar wordt gesteld, de natuurtoets uit 2004 (Grontmij, 2004) en diverse naslagwerken.

Op 16 januari 2007 heeft een ecooloog van Grontmij, ir. K.C. Smith, een veldbezoek gebracht aan het plangebied. Op basis van expert-judgement is vastgesteld dat in het plangebied geschikt habitat aanwezig is voor beschermde planten, vissen, amfibieën, weidevogels en vleermuizen. Om beschermde soorten uit te sluiten of vast te stellen is een nader veldinventarisatie noodzakelijk geweest. Grontmij|AquaSense heeft in het voorjaar en zomer van 2007 veldinventarisaties uitgevoerd naar planten (oever- en watervegetatie), vissen, amfibieën, weidevogels en vleermuizen. De vissen en amfibieën zijn op 20 april geïnventariseerd, de weidevogels en planten op 2 mei en de vleermuizen op 12 april, 9 mei en 2 juni.

4.2 Flora

Uit de internetrapportages van het Natuurloket blijkt dat in de kilometerhokken, waarbinnen het plangebied ligt, beschermde planten waargenomen zijn (zie bijlage 1). Waarnemingen zijn bekend van twee beschermde soorten (zowel tabel 1 als tabel 2 soort) en drie Rode lijstsoorten. Voor extra informatie is de werkgroep planten van de ‘Natuur- en Vogelwacht Albasserwaard’ benaderd. In 1999 is in het kilometerhok 125/428 een flora-inventarisatie uitgevoerd, waarbij de zwanebloem (tabel 1 soort) is aangetroffen. Het kilometerhok 126/428 is in 2001 geïnventariseerd. In dit kilometerhok zijn geen beschermde soorten aangetroffen.

In 2004 en 2007 zijn veldinventarisaties uitgevoerd door Grontmij|AquaSense. Uit deze inventarisaties blijkt dat in het gehele plangebied geen beschermde soorten aanwezig zijn. Op de locatie waar het bedrijventerrein gerealiseerd moet worden, worden de sloten aan de westzijde gedomineerd door draadwieren. In het overige deel van het bedrijventerrein overheerst smalle waterpest. In de grotere en diepere sloten groeien soorten als grof hoornblad, grote egelskop, waterlelie en gele plomp. In de overige delen van het plangebied zijn ook geen beschermde soorten of Rode lijstsoorten aangetroffen. Langs de watergangen zijn soorten als gele lis, grote egelskop, liesgras en riet aangetroffen en in de watergangen soorten als glanzig fonteinkruid, grof hoornblad en schedefonteinkruid.

Op basis van deze gegevens kan aangenomen worden dat er geen beschermde soorten of Rode lijstsoorten in het plangebied voorkomen.

4.3 Fauna

4.3.1 Zoogdieren

Uit de internetrapportages van het Natuurloket blijkt dat in de kilometerhokken, waarbinnen het plangebied ligt, beschermde zoogdieren aanwezig zijn (zie bijlage 1). Het betreffen maximaal 6 verschillende soorten van tabel 1 en maximaal 3 soorten van tabel 2/3. Waarnemingen van Rode lijstsoorten zijn bij het Natuurloket niet bekend.

De werkgroep zoogdieren van de 'Natuur- en Vogelwacht Alblasserwaard' geeft aan dat de laatvlieger en dwergvleermuis regelmatig worden aangetroffen in woningen en boerderijen in de gemeente Gorinchem. Of vleermuizen in het plangebied een vaste verblijfplaats of belangrijke migratieroute hebben, is echter niet bekend.

Op basis van het veldbezoek is in ieder geval te verwachten dat de tabel 1 soorten konijn, haas, egel, wezel, bunzing, mol, huisspitsmuis en veldmuis in het plangebied voorkomen.

Gedurende de veldinventarisatie naar vleermuizen zijn geen vaste verblijfplaatsen aangetroffen in de aanwezige bebouwing en bomen (Grontmij|AquaSense, 2007). De dwergvleermuis en laatvlieger zijn alleen foeragerend aangetroffen, met name langs de bomen aan de Hoefslag en de Haarsekade.

4.3.2 Vogels

In het plangebied zijn waarnemingen bekend van meerdere broedvogels (zie bijlage 1). Waarnemingen zijn bekend van maximaal 26 soorten broedvogels. In kilometerhok 125/429 zijn ook drie Rode lijstsoorten broedend waargenomen.

De werkgroep vogels van de 'Natuur- en Vogelwacht de Alblasserwaard' heeft geen gegevens over de aanwezigheid van broedende vogels in het plangebied.

De provincie Zuid-Holland heeft gegevens over broedvogels gedurende de periode 1986 tot 1994 ter beschikking gesteld. In deze periode zijn de Rode lijstsoorten graspieper (2 paar), veldleeuwerik (1 paar) en grutto (1 paar) in het plangebied waargenomen.

Gedurende de veldinventarisaties in 2004 en 2007, uitgevoerd door Grontmij|AquaSense, zijn rond de grens van bedrijventerrein Groote Haar meerdere malen roepende grutto's waargenomen. Ondanks dat de nesten niet te traceren waren, kan aangenomen worden dat op het te realiseren bedrijventerrein 2 tot 3 paar grutto's broeden. Naast de grutto is één paar tureluur broedend aangetroffen. Deze weidevogels staan op de Rode lijst en zijn dus beschermd in het kader van het provinciaal beleid. Gedurende de inventarisaties zijn verder nog de Rode lijstsoorten huismus en ringmus foeragerend aangetroffen. De graspieper en veldleeuwerik zijn niet meer in het plangebied aanwezig. Naast de Rode lijstsoorten is te verwachten dat algemeen voorkomende (water)vogels in het plangebied broeden: meerkoet, wilde eend, grasmus en merel.

4.3.3 Reptielen, amfibieën en vissen

Bij het Natuurloket zijn waarnemingen bekend van beschermde amfibieën. Het betreft een tabel 1 soort en een tabel 2/3 soort (zie bijlage 1).

Op basis van de aanwezige literatuur worden er geen beschermde reptielen verwacht in het plangebied. Waarnemingen van de ringslang zijn bekend in de buurt van Bleskensgraaf en de zandhagedis nabij Sliedrecht en Alblasserdam. Juridisch streng beschermde reptielen zijn dus niet in het plangebied te verwachten, ook omdat een geschikt habitat ontbreekt.

In 2004 en 2005 heeft Bureau Waardenburg bv inventarisaties uitgevoerd naar beschermde amfibieën in de gehele Alblasserwaard en Vijfheerenlanden. In het plangebied is de strikt beschermde rugstreeppad (tabel 3 soort) aangetroffen. Op basis van het verspreidingskaartje van deze soort (www.ravon.nl) is de rugstreeppad inderdaad in het plangebied te verwachten. In 2004 en 2007 heeft Grontmij|AquaSense veldinventarisaties uitgevoerd naar amfibieën. Gedu-

rende deze inventarisaties zijn de tabel 1 soorten bruine kikker, kleine watersalamander, middelste en grote groene kikker en de gewone pad aangetroffen. Juridisch strenger beschermde amfibieën en Rode lijstsoorten zijn niet (meer) in het plangebied aanwezig.

In 2004 en 2005 heeft Bureau Waardenburg bv gedurende de inventarisaties naar beschermde amfibieën ook de grote modderkruiper aangetroffen. Gedurende de visinventarisaties van Grontmij|AquaSense in 2004 en 2007 is de grote modderkruiper ook aangetroffen. Tevens zijn de bittervoorn (tabel 3 soort en Rode lijstsoort) vetje (Rode lijstsoort) en kleine modderkruiper (tabel 2 soort) aangetroffen. Het vetje en de grote modderkruiper zijn alleen ten westen van de Vlietskade aangetroffen

4.3.4 Ongewervelden

Contact is gezocht met de werkgroep insecten van de ‘Natuur- en Vogelwacht de Alblaserwaard’. De werkgroep verwacht binnen het plangebied geen beschermde soorten. De specifieke biotopen voor soorten ontbreken in het plangebied. Dit is tijdens het veldbezoek bevestigd.

4.4 Conclusie

In onderstaande tabel wordt aangegeven welke beschermde diersoorten in het plangebied voorkomen.

Tabel 1: beschermde diersoorten in het plangebied.

Soort	Tabel 1	Tabel 2	Tabel 3	Rode lijstsoort
<i>Zoogdieren</i>				
Konijn	X			
Haas	X			
Egel	X			
Wezel	X			
Bunzing	X			
Mol	X			
Huisspitsmuis	X			
Veldmuis	X			
Dwergvleermuis (foeragerend)			X	
Laatvlieger (foeragerend)			X	
<i>Vogels</i>				
Grutto (broedend)			X	X
Tureluur (broedend)			X	X
Huismus (foeragerend)			X	X
Ringsmus (foeragerend)			X	X
Meerkoet (broedend)			X	
Wilde eend (broedend)			X	
Grasmus (broedend)			X	
Merel (broedend)			X	
<i>Amfibieën en Vissen</i>				
Kleine watersalamander	X			
Middelste groene kikker	X			
Grote groene kikker	X			
Bruine kikker	X			
Gewone pad	X			
Kleine modderkruiper		X		
Grote modderkruiper			X	X
Bittervoorn			X	X
Vetje				X

5 Effecten

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de effecten beschreven, die de geplande maatregelen zullen hebben op de aanwezige beschermde faunasoorten. Deze effecten worden getoetst aan de criteria vernietiging, verstoring, versnippering, verdroging en verontreiniging.

5.2 Vernietiging

Het aspect vernietiging heeft betrekking op leefgebieden/ standplaatsen van soorten en op soorten zelf. De werkzaamheden leiden tot vernietiging van het leefgebied van beschermde soorten doordat het plangebied verhard wordt en het bestaande groen en water zal verdwijnen.

De landelijk algemeen voorkomende soorten konijn, haas, egel, wezel, bunzing, mol, huisspitsmuis, veldmuis, kleine watersalamander, groene kikker, bruine kikker, meerkikker en gewone pad ondervinden geen negatieve effecten op de duurzame instandhouding. In de directe omgeving blijft voldoende leefgebied aanwezig. Daarnaast wordt er een nieuw leefgebied gerealiseerd voor enkele van deze soorten, doordat onder andere open water met natuurvriendelijke oevers langs de randen van het bedrijventerrein worden gerealiseerd.

De aanwezige (weide)vogels grutto, tureluur, huismus, ringmus, meerkoet, wilde eend, grasmus en merel verliezen een broed- en/of foerageerlocatie. In de directe omgeving (vooral ten noorden van het plangebied) blijft voldoende geschikt broed- en foerageergebied aanwezig voor deze soorten, waardoor de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Dit geldt niet voor de broedende Rode lijstsoorten grutto en tureluur. Het verdwijnen van broedlocaties kan een wezenlijk negatief effecten hebben op de duurzame instandhouding.

Door demping verdwijnt het leefgebied van de beschermde soorten bittervoorn, vetje, kleine en grote modderkruiper. Het verdwijnen van een geschikt voortplantingsbiotoop kan een wezenlijk negatief effect hebben op de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soorten. Aan de randen van het bedrijventerrein worden echter nieuwe wateren met natuurvriendelijke oevers gerealiseerd, die een geschikt leefgebied zullen vormen. Tevens blijft er voor deze beschermde vissen geschikte wateren over in de directe omgeving.

Mochten de bomen verdwijnen langs de Hoefslag en de Haarsekade, dan verdwijnen foerageergebieden van de dwergvleermuis en de laatvlieger. Aangezien in het plangebied en in de directe omgeving meerdere foerageerlocaties aanwezig zijn, is er geen effect te verwachten op de gunstige staat van instandhouding.

5.3 Verstoring

Door de ligging van het plangebied tussen de A27, A15 en het spoor en doordat diverse wegen het plangebied doorkruizen, is er al een mate van verstoring aanwezig in de vorm van geluid, beweging en licht.

Zodra werkzaamheden plaatsvinden in het plangebied, is er sprake van extra verstoring. Vooral weidevogels en kleine zoogdieren zijn hier gevoelig voor. Weidevogels en kleine zoogdieren kunnen echter uitwijken naar direct aangrenzende gebieden. Voor weidevogels vormen de A27 en spoor een minder grote belemmering om uit te wijken dan voor kleine zoogdieren, die eigenlijk alleen naar de noordelijk gelegen gebieden kunnen vluchten.

Zodra alle ontwikkelingen in het plangebied gereed zijn, is er extra verstoring aanwezig in het plangebied zelf. Ook de direct aangrenzende gebieden ondervinden verstoring.

5.4 Versnippering

Versnippering kan optreden door extra barrièrewerking door bijvoorbeeld bebouwing, waardoor migratie van diersoorten bemoeilijkt wordt. Het plangebied ligt echter al tussen de barrièrevormende wegen (A27 en A15), het spoor en bebouwing. Daarnaast wordt het plangebied doorkruist door diverse wegen. Het ontwikkelen van het plangebied zal daarom ook niet leiden tot een extra barrière. Doordat het plangebied grenst aan een ecologische verbindingzone is het echter mogelijk dat de gewenste plannen een barrière vormen in deze nog te ontwikkelen verbindingzone, indien hier onvoldoende rekening mee wordt gehouden.

5.5 Verdroging en verontreiniging

Als de grondwaterstand door de ruimtelijke ontwikkelingen verandert, is het mogelijk dat eventueel aanwezige grondgebonden flora hierdoor verdwijnt. In het plangebied zijn echter geen beschermde soorten aanwezig zijn, die gebonden zijn aan een bepaalde waterstand. Verdroging is niet aan de orde.

Door een toenemende verkeersdruk zal de mate van verontreiniging door uitstoot toenemen. In en nabij het plangebied zijn echter geen waardevolle biotopen aanwezig die hiervoor gevoelig zijn en hierdoor kunnen verdwijnen. Doordat het plangebied grenst aan een ecologische verbindingzone, is het wel van belang dat de waterkwaliteit niet zodanig verslechtert, waardoor realisatie van de ecologische verbindingzone niet meer haalbaar is.

6 Ontheffing, mitigatie en compensatie

6.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt aangegeven of ruimtelijke ingrepen in het plangebied eventueel verbodsbepalingen overtreden en hiervoor een vergunning of een ontheffing aangevraagd moet worden of dat er een compensatieplan opgesteld moet worden.

6.2 Natuurbeschermingswet

Het plangebied ligt niet in een natuurbeschermingswetgebied, maar wel nabij twee natuurbeschermingswetgebieden. Deze natuurbeschermingswetgebieden liggen op 1,5 en 2 kilometer verwijderd van het plangebied. Een ecologische relatie tussen het plangebied en beide natuurbeschermingswetgebieden is niet aanwezig. Verdere procedures zijn in dit kader dan ook niet noodzakelijk.

6.3 Flora- en faunawetgeving

6.3.1 Zoogdieren

Aangezien de werkzaamheden onder ruimtelijke ontwikkeling vallen, geldt voor tabel 1 soorten konijn, haas, egel, wezel, bunzing, mol, huisspitsmuis en veldmuis een vrijstelling.

De zogenaamde 'zorgplicht' is echter altijd van kracht (paragraaf 2.3). In het kader van deze zorgplicht wordt aangeraden onderstaande maatregelen te nemen:

- De werkzaamheden dienen vanaf één zijde van het plangebied plaats te vinden. Op deze wijze kunnen mobiele faunasoorten gemakkelijker vluchten naar het omliggende gebied, zonder knel te komen. Bij voorkeur wordt gewerkt richting de locaties waar het 'groen' blijft, dus van zuid naar noord.
- Gedurende de werkzaamheden opletten of fauna daadwerkelijk kan vluchten. Anders vangen en uitzetten in een geschikte omgeving waar geen werkzaamheden (meer) plaatsvinden.

Voor het vernietigen van een foerageergebied van de dwergvleermuis en laatvlieger is geen ontheffing noodzakelijk. In de directe omgeving blijft voldoende foerageergebied aanwezig, waardoor de gunstige staat van in standhouding niet in het geding is.

6.3.2 Vogels

Voor verstoring van mogelijk aanwezige broedvogels wordt in principe geen ontheffing verleend. Om verstoring te voorkomen dienen de werkzaamheden buiten het broedseizoen uitgevoerd te worden. Het broedseizoen loopt globaal van maart t/m augustus. Vogels kunnen echter ook eerder of later broeden.

Als voorzien wordt dat de werkzaamheden in het broedseizoen plaatsvinden, wordt aangeraden het plangebied en de directe omgeving tijdig ongeschikt te maken voor broedvogels. Gedacht kan worden aan het ploegen van het land, het verwijderen van groen voor het broedseizoen en in het gebied extra verstoring realiseren. Voor aanvang van de werkzaamheden dient het plangebied gecontroleerd te worden op het voorkomen van broedende vogels. Indien bovenstaande maatregelen in acht worden genomen, is een ontheffingsaanvraag niet noodzakelijk.

6.3.3 Reptielen, amfibieën en vissen

Aangezien de werkzaamheden onder ruimtelijke ontwikkeling vallen, geldt voor tabel 1 soorten kleine watersalamander, groene kikkers, bruine kikker, meerkikker en gewone pad, een vrijstelling in het kader van de Flora- en faunawet. De zogenaamde 'zorgplicht' is echter altijd van

kracht (paragraaf 2.3). In het kader van deze zorgplicht wordt aangeraden onderstaande maatregelen te nemen:

- De sloten vanaf één zijde dempen, zodat er vluchtmogelijkheden zijn voor amfibieën.
- Voor het dempen van sloten dienen de sloten voor demping leeggevestigd te worden. Hierbij is speciaal aandacht noodzakelijk voor het wegvangen van de grote en kleine modderkruiper.
- Werkzaamheden verrichten buiten de voortplantingsperiode.

Voor het vernietigen van het leefgebied van de bittervoorn, kleine en grote modderkruiper moet een ontheffing aangevraagd worden. Het is noodzakelijk mitigerende en/of compenserende maatregelen te treffen. Hierbij moet gedacht worden aan het uitvoeren van dempingswerkzaamheden buiten het voortplantingsseizoen dat van maart tot augustus loopt. Daarnaast is het noodzakelijk de sloten leeg te vissen voordat deze gedempt worden.

6.4 Nota Ruimte/ Provinciaal beleid

Het plangebied ligt niet in of nabij een PEHS gebied, maar grenst wel aan een ecologische verbindingzone. De nieuwe inrichting mag de realisatie van deze ecologische niet onmogelijk maken. Mogelijk moet een bijdrage geleverd worden aan deze ecologische verbindingzone. Overleg met de provincie Zuid-Holland is noodzakelijk om te bepalen of de nieuwe inrichting een bijdrage moet leveren aan de realisatie van de ecologische verbindingzone en hoe.

In het kader van het provinciaal beleid is het verplicht voortplantingsbiotopen van de Rode lijstsoorten grutto, tureluur, vetje, bittervoorn en grote modderkruiper te compenseren. Het compensatieplan moet in overleg met de provincie Zuid-Holland opgesteld worden.

6.5 Conclusie

- Het is niet noodzakelijk een vergunning aan te vragen in het kader van de Natuurbeschermingswet.
- De werkzaamheden mogen geen broedende vogels verstoren. De werkzaamheden dienen buiten het broedseizoen (globaal van maart t/m augustus) uitgevoerd te worden. Als de werkzaamheden gedurende het voortplantingsperiode plaats vinden, moet voorkomen worden dat vogels in het plangebied gaan broeden.
- Voor de tabel 1 soorten hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden. Deze soorten vallen onder de vrijstellingsregeling.
- Voor de bittervoorn, kleine en grote modderkruiper moet een ontheffing aangevraagd worden.
- In het kader van de zorgplicht is het treffen van mitigerende maatregelen verplicht. Mogelijk te nemen maatregelen worden beschreven in paragraaf 6.3.
- Het is verplicht een compensatieplan op te stellen voor de grutto, tureluur, bittervoorn, grote modderkruiper en vetje. De provincie Zuid-Holland dient hiermee akkoord te gaan.
- De geplande werkzaamheden moeten mogelijk een bijdrage leveren aan de realisatie van de ecologische verbindingzone. Overleg met de provincie Zuid-Holland is noodzakelijk.

7 Informatiebronnen

Literatuur:

Argeloo, M., R. van Beusekom, A. van Dijk, R. Foppen, B. van Gemerden, F. Hustings, K. Koffijberg, J. Thissen, C. van Turnhout en R. Vogel. 2005. Rode lijst van de Nederlandse broedvogels. Tirion Uitgevers B.V., Baarn.

Bergsma, W., A. Zuiderwijk. 1986. Atlas van de Nederlandse Amfibieën en Reptielen en hun Bedreiging. Stichting uitgeverij Koninklijke Nederlandse natuurhistorische vereniging, Hoogwoud.

Bos, F., M. Bosveld, C. Groenendijk, I. van Swaay, Wynhoff, De Vlinderstichting. 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming. Nederlandse fauna 7. Leiden. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij en European Invertebrate Survey - Nederland.

Broekhuizen, S., B. Hoekstra., V. van Laar, C. Smeenk, J.B.M. Thissen. 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Stichting Uitgeverij koninklijke Nederlandse natuurhistorische vereniging, Utrecht.

Bureau Natuur, Provincie Zuid-Holland, 2004. Beschermde planten en dieren in Zuid-Holland. De verspreiding van de Europese habitatrichtlijnsoorten in kaart, Rijswijk.

Bureau Waardenburg bv. 2006. Kruipers in de polder. Inventarisatie en soortbeschermingsmaatregelen kamsalamander, rugstreppad, heikikker en grote modderkruiper in Alblasserwaard en Vijfheerenland. Bureau Waardenburg, Culemborg

Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers. 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Stichting Uitgeverij koninklijke Nederlandse natuurhistorische vereniging, Utrecht.

Ministerie van Lanbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. 2005. Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten. Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Provincie Zuid-Holland, bureau Natuur en Altenburg & Wymenga, ecologisch onderzoek. 1998. Ecologische verbindingzones in Zuid-Holland, Aanwijzingen voor inrichting en beheer, Streefbeeld en aanknopingspunten voor inrichting en beheer van de ecologische verbindingzones in de Provincie Zuid-Holland, Den-Haag.

SOVON vogelonderzoek Nederland. 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels. 1998-2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij en European Invertebrate Survey -Nederland.

Geraadpleegde internetsites:

www.Natuurloket.nl

www.pzh.nl

www.minlnv.nl

www.ravon.nl
www.waarnemingen.nl
www.natuur-zw.nl
maps.google.nl
www.nvwa.nl

Geraadpleegde personen:

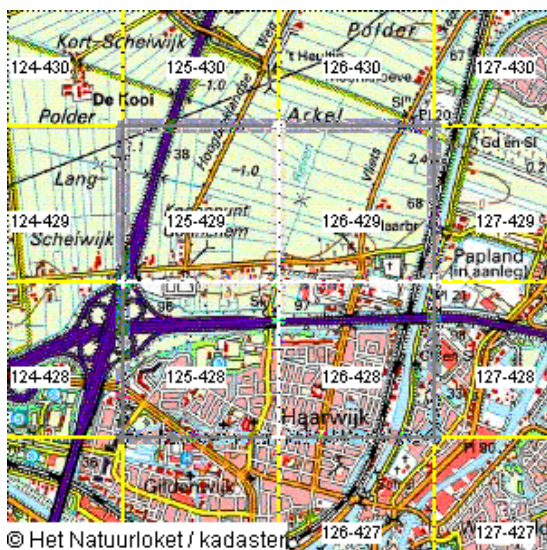
Nel Welschen	vleermuizenwerkgroep Natuur- en Vogelwacht “De Alblasserwaard”
Gerard Roest	vogelwerkgroep Natuur- en Vogelwacht “De Alblasserwaard”
Hendrik Jan van Dijk	vogelwerkgroep Natuur- en Vogelwacht “De Alblasserwaard”
Bram Vliet	plantenwerkgroep Natuur- en Vogelwacht “De Alblasserwaard”
Leo van Beest	insectenwerkgroep Natuur- en Vogelwacht “De Alblasserwaard”
Georg Ketting	amfibieënwerkgroep Natuur- en Vogelwacht “De Alblasserwaard”
Jan Andeweg	weidevogelwerkgroep Natuur- en Vogelwacht “De Alblasserwaard”
Joop Weiler	weidevogelwerkgroep Natuur- en Vogelwacht “De Alblasserwaard”
A. van Heerden	provincie Zuid-Holland

Bijlage 1

Resultaten Natuurloket

Bijlage 1

Resultaten Natuurloket

Rapportage voor kilometerhok X:125 / Y:428							
Soortgroep	FF*	FF23*	H/V*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten	1	1		1	goed	-	1991-2004
Mossen					niet onderzocht		1996-2006
Korstmossen					niet onderzocht		1991-2006
Paddestoelen					niet onderzocht		1990-2005
Zoogdieren	2				slecht	11-25%	1995-2005
Broedvogels					niet onderzocht		1994-2005
Watervogels		22	13		matig	0%	96/97-03/04
Reptielen					niet onderzocht		1991-2005
Amfibieën	1	1	1		goed	51-100%	1991-2005
Vissen					niet onderzocht		1991-2005
Dagvlinders					redelijk		1995-2005
Nachtvlinders					matig		1980-2005
Libellen					matig		1991-2005
Sprinkhanen					redelijk		1991-2005
Overige ongewervelden					niet onderzocht		1991-2005

* Legenda

FF = Flora- en faunawet lijst 1 / lijst 2+3
H/V = Habitatrichtlijn (alleen bijlage 1 en 2) of Vogelrichtlijn
RL = Rode Lijst
(#) = tevens meetnetgegevens verzameld.

Volledigheid onderzoek: Hiermee wordt aangegeven of op basis van de gebrachte bezoeken een volledig overzicht is te verwachten van de soorten van de betreffende soortgroep. Een **toelichting** op deze categorieën kunt u vinden onderaan deze rapportage.

Actualiteit: per groep is aangegeven uit welke periode de gegevens zijn opgenomen.

■ niet van toepassing

Rapportage voor kilometerhok X:126 / Y:428							
Soortgroep	FF*	FF23*	H/V*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten				1	goed	-	1991-2004
Mossen					niet onderzocht		1996-2006
Korstmossen					niet onderzocht		1991-2006
Paddestoelen					niet onderzocht		1990-2005
Zoogdieren	4	3	3		matig	11-25%	1995-2005
Broedvogels					niet onderzocht		1994-2005
Watervogels		22	13		matig	0%	96/97-03/04
Reptielen					niet onderzocht		1991-2005
Amfibieën					niet onderzocht		1991-2005
Vissen					niet onderzocht		1991-2005
Dagvlinders					goed		1995-2005
Nachtvlinders					niet onderzocht		1980-2005
Libellen					redelijk		1991-2005
Sprinkhanen					redelijk		1991-2005
Overige ongewervelden					niet onderzocht		1991-2005

Bijlage 1

Resultaten Natuurloket

Rapportage voor kilometerhok X:125 / Y:429							
Soortgroep	FF*	FF23*	H/V*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten	1			1	goed	-	1975-2004
Mossen					niet onderzocht		1996-2006
Korstmossen					niet onderzocht		1991-2006
Paddestoelen					niet onderzocht		1990-2005
Zoogdieren	6	1	1		matig	11-25%	1995-2005
Broedvogels		8		3	slecht	0%	1994-2005
Watervogels		22			matig	0%	96/97-03/04
Reptielen					niet onderzocht		1991-2005
Amfibieën		1	1		slecht	51-100%	1991-2005
Vissen					niet onderzocht		1991-2005
Dagvlinders					niet onderzocht		1995-2005
Nachtvlinders					niet onderzocht		1980-2005
Libellen					matig		1991-2005
Sprinkhanen					niet onderzocht		1991-2005
Overige ongewervelden					niet onderzocht		1991-2005

Rapportage voor kilometerhok X:126 / Y:429							
Soortgroep	FF*	FF23*	H/V*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten	1			3	goed	-	1975-1990
Mossen					niet onderzocht		1996-2006
Korstmossen					niet onderzocht		1991-2006
Paddestoelen					niet onderzocht		1990-2005
Zoogdieren	5	3	3		matig	11-25%	1995-2005
Broedvogels		26		9	goed	0%	1994-2005
Watervogels		22			matig	0%	96/97-03/04
Reptielen					niet onderzocht		1991-2005
Amfibieën		1	1		slecht	51-100%	1991-2005
Vissen					niet onderzocht		1991-2005
Dagvlinders					slecht		1995-2005
Nachtvlinders					niet onderzocht		1980-2005
Libellen					niet onderzocht		1991-2005
Sprinkhanen					redelijk		1991-2005
Overige ongewervelden					niet onderzocht		1991-2005